

Slávnostný víkend sa vydaril

Tradičné víťanie jari vo Važci a otváranie studničiek organizované obcou v spolupráci s Miestnym odborom Matice slovenskej bolo tohto roku spojené aj s Dňom obce. Druhý júnový víkend bol preto u nás plný tradícií, zábavy, kultúry, zaujímavých programov a atrakcií.

Sobota (8. 6.) patrila hlavne deťom a rodinám. Program na Námestí slobody začal popoludní divadelným predstavením pre deti Králiky z klobúka a pokračoval atraktívnymi ukážkami hasičského útoku, sebaobrany a práce s policajným psom. Neskorší podvečer spríjemnilo hudobné duo Daniel a Petra. Hostia sa mohli zabaviť aj na kolotočoch a pozrieť si ukážky z tvorby umelcov, remeselníkov a nadšencov originálnej ručnej tvorby.

• Predstavenie novej knihy o J. Iľavskom-Podkrivánskom od A. Tóthovej.

• Pohostenie a súkromná výstava Jurčovcov počas sprievodu.

• Folklórne združenie Stráne počas programu.

• Otváranie studničiek.

• Ľudovít Renko odprezentoval svoju tvorbu.

• Chorovod Omilienci.

Slávnostný víkend sa vydaril

Nedeľa „na Ducha“ (t. r. 9. 6.) sa už 27 rokov nesie v duchu tradície originálneho chorovodu Omilienci a otvárania studničiek, ktoré sprevádza folklórny program domáceho súboru i hostí. Slávnostný deň začal dopoludnia službami Božími v evanjelickom kostole. Popoludní prešli Hlavnou ulicou na Námestie slobody Omilienci a za nimi i sprievod účinkujúcich a zástupcov obce a obecných organizácií. Program na námestí otvoril príhovorom starosta obce Milan Lištiak. Ako hostia sa akcie zúčastnili riaditeľ Domu Matice slovenskej v L. Mikuláš Marek Nemec, predseda Krajskej rady Žilinského samosprávneho kraja Milan Stromko, riaditeľka Domu MS v Rožňave Zlatica Halková a starosta obce Paša Ladislav Zagiba.

V programe vystúpilo domáce folklórne združenie Stráne s ľudovou hudbou Bystrianka, folklórna skupina Bučina

z obce Pača a víťaz celoslovenskej súťaže Zem spieva Martin Repáš so súrodeneckou Repášovskou muzikou.

Súčasťou programu bolo aj predstavenie novej publikácie z pera Anny Tóthovej o živote a diele vážeckého básnika s názvom Ján Ilavský-Podkrivánsky Život s poéziou. Do života ju uviedli symbolicky vodou zo studničky. „Súčasťou našej obce bolo mnoho významných osobností a umelcov. Sme veľmi radi, že aj v dnešnej uponáhľanej dobe sa nájdú ľudia, ktorí chcú o týchto veľikánoch našej obce zachovať a podať informácie aj pre ďalšie generácie. Dakujem autorke za tento hodnotný počin a knihe prajem veľa nadšených čitateľov,“ povedal starosta obce Milan Lištiak. Pozvanie na slávnosť prijal aj vnučka J. Ilavského-Podkrivánskeho Darina Vojteková a Jana Chomová. Knihu si môžete zakúpiť v cukrárni Irisis.

(mm), foto: mm, kl

Priplatíme si za stočné

Liptovská vodárenská spoločnosť (LVS) zvýšila poplatok za odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou (stočné) z doterajších 1,1068 €/m³ bez DPH na 1,1978 €/m³ bez DPH (1,437 €/m³ s DPH). Zvýšenie je platné od 19. júna a ak sa výrazne nezmenia ekonomické podmienky, stanovená cena bude platiť do 31. decembra 2021.

LVS odôvodnila nutnosť úpravy ceny stočného výraznou zmenou ekonomických parametrov, z ktorých sa pôvod-

ne vychádzalo pri určení doteraz platnej ceny. Tá bola vypočítaná v roku 2012 z ekonomicky oprávnených nákladov roku 2010 a doteraz nebola menená.

V LVS došlo k nárastu ekonomicky oprávnených prevádzkových nákladov realizáciou projektov, v rámci ktorých boli vybudované kanalizácie a čistiarne odpadových vôd v obstarávacej hodnote 54,8 mil. eur. Zvýšila sa aj spotreba elektrickej energie, a to hlavne z dôvodu vybudovania jedenástich no-

vých prečerpávacích staníc odpadových vôd. Nárast nákladov bol spôsobený aj nárastom miezd zamestnancov.

LVS vo svojej analýze uvádza, že zvýšenie poplatku predstavuje pre priemer- nú slovenskú rodinu nárast o 9,27 eur za rok bez DPH (11,12 eur za rok s DPH). Podrobnú analýzu LVS predložila aj Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorý žiadosť o zmenu ceny schválil v plnom rozsahu.

(red)

Pribudol nový chodník

Dlho očakávaný chodník na ulici Hlavnej sa stal realitou. Úsek od križovatky Hlavnej ulice na Námestie slobody po budovu bývalej školy v dĺžke 245 metrov (šírka 2 metre) začali budovať v máji a v týchto dňoch finišujú na posledných úpravách. Zhotoviteľom je firma Ľudovíta Renka. Náklady predstavujú sumu niečo vyše 42-tisíc eur (bez DPH). S budovaním chodníka súviselo viacero stavebných úprav. „Bolo potrebné zapílenie a odfrézovanie asfaltu, prekládka telekomunikačných stĺpov, odvodnenie, osadenie uličných vpustí, výkop a zhotovenie lôžka pod zámkovú dlažbu a pod obrubníky a samotné polozenie dlažby a obrubníkov,“ vymenoval Ľudovít Renko.

Dokončením chodníka na Hlavnej ulici stavebné práce pre firmu nekončia a bude pokračovať na ďalších projektoch. Pribudne zhruba 30-metrový úsek k už existujúcemu chodníku na Námestí slobody (pred kostolom, smerom k základnej škole) s vybudovaním dažďovej kanalizácie (obrubníky, šachty). Dobudovaný úsek chodníka bude pokračovať prechodom pre chodcov cez miestnu komunikáciu a napojí sa na časť existujúceho chodníka od kostola ku základnej škole, aby chodci mohli bezpečnejšie prechádzať cez križovatku pri evanjelickom kostole. Zhotoviteľská firma má tiež v zmluve vybudovanie dažďovej kanalizácie z námestia do Váhu.

(red)

foto: mm

• Budovanie chodníka na Hlavnej ulici.

Voľby opäť s nízkou účasťou

Voľby sa v našej obci netešia veľkej popularite (s výnimkou komunálnych). V tých do Európskeho parlamentu, ktoré sa konali 25. mája, hlasovalo opäť len minimum občanov. Z celkového počtu 1915 voličov sa hlasovania zúčastnilo 191 a počet platných odovzdaných hlasov bol 185.

Z politických strán získali hlasy tieto: Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko 50, SMER – sociálna demokracia 29, Koalícia Progresívne Slovensko

a SPOLU – občianska demokracia 28, Slovenská národná strana 17, Sloboda a Solidarita 16, Kresťanská únia 12, Kresťanskodemokratické hnutie 9, SME RODINA – Boris Kollár 6, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO) 5, Strana práce 5, Národná koalícia 2, Kresťanská demokracia – Život a prosperita 1, DOPRAVA 1, Strana zelených Slovenska 1, DOMA DOBRE 1, Koalícia Komunistická strana Slovenska, VZDOR – strana práce 1. (red)

INFORMÁCIA o úradných hodinách obecného úradu

(základný pracovný čas administratívnych zamestnancov a zamestnancov obecného úradu)

PONDELOK	7:15 – 16:00
UTOROK	7:15 – 16:00
STREDA	7:15 – 16:00
ŠTVRTOK	7:15 – 16:00
PIATOK	7:15 – 12:15

NESTRÁNKOVÝ DEŇ!!!

Z aktivít važeckých matičiarov

• Tradičnou aktivitou matičiarov je aj podujatie Jarné nápady, kde sa stretávajú členky MO MS, vymieňajú si skúsenosti, tipy a nápady na jarné a veľkonočné dekorácie a dobroty a niektoré svoje diela aj vystavujú.

Mesiac máj priniesol niekoľko významných výročí nielen pre nás vo Važci. Dňa 4. 5. uplynulo 100 rokov od tragickej smrti generála Milana Rastislava Štefánika. Spomienku na túto historickú osobnosť sme si pripomenuli v spolupráci so základnou školou. Veľmi pekne sa tejto úlohy zhostili zástupkyňa riaditeľky Viera Jakúbeková, učiteľ Marek Baláž a recitátorky z 9. triedy Sofia Kleinová, Romana Pleváková a Andrea Jurčová podľa scenára z pera predsedníčky miestneho odboru Matice slovenskej Margity Hybenovej.

Druhé výročie patrilo spomienke na básnika katolíckej moderny Janka Silana, lebo dňa 16. 5. uplynulo 35 rokov od jeho smrti. Na miestnom cintoríne sme si ho uctili položením kvetov na jeho hrob. Náš miestny odbor má v „adoptívnej“ starostlivosti všetky hroby významných osobností obce, ktorí už nemajú tu príbuzných.

Vo štvrtok 16. 5. sa uskutočnilo pekné spoločné podujatie s miestnou Jednotou dôchodcov – autobusový zájazd na Gemer, po stopách významných osobností. Prvou zastávkou bolo Literárne múze-

um Revúca, kde nás veľmi milo prevkypil fundovaný lektor múzea, za čo pekne ďakujeme. Potom sme pokračovali do neďalekého Štítника, kde sme si pozreli starobylý evanjelický kostol s krásnou výzdobou. Zásluhou tamojšej pani farrárky sme sa dozvedeli veľa o jeho histórii, o histórii obce a pozreli sme si ho aj preto, lebo tam pôsobil aj náš pán farrár ako mladý kaplán. Tu nás už privítala aj riaditeľka Domu Matice slovenskej Rožňava Zlatica Halková, ktorá nás sprevádzala po Gemeri ďalej. Navštívili sme Mauzóleum Andrašiovcov v Krásnohorskom Podhradí, mesto Rožňavu, kde sme dostali perfektný obed v hoteli Gemer aj s príjemnou obsluhou personálu. Naša cesta viedla potom do kaštieľa v Betliari, ktorý nás upútal nielen bohatou históriou, ale aj krásnym prostredím a zaujímavými zbierkami trofejí majiteľov kaštieľa. Poslednou zastávkou bola obec Gočovo, rodisko slávneho matematika Jura Hronca, kde nás privítal aj starosta obce, aj keď mal aj iné povinnosti. S históriou a životopisom tejto osobnosti nás oboznámila Z. Halková, ktorá v závere položila aj kontrolnú otázku, či

sme dobre sledovali výklad. Celý tento zájazd sa konal pod jej záštitou, za čo jej patrí úprimné poďakovanie. Spolupráca Važca a Rožňavy pokračuje, lebo vždy na otváraní studničiek u nás privítame jeden súbor z tejto oblasti.

Hneď na druhý deň 17. 5. sa uskutočnila spomienka na maliara Važca Jana Hálu pri 60. výročí úmrtia. Začalo to pri jeho pamätnej tabuli na miestnom cintoríne, kde odznel krátky kultúrny program s básňou Lenku – Uschla paleta, pokračovali sme vernisážou v Dome Jana Hálu (viac v samostatnom článku, pozn. red.). V peknom kultúrnom programe sa predstavilo FZ Stráne z Važca, celé podujatie bolo v réžii Galérie P. M. Bohúňa v L. Mikuláši. My sme predstavili aj knihu MO MS s názvom Važec v obrazoch.

Za spoluprácu patrí poďakovanie členom výborov oboch organizácií – MO MS a Jednoty dôchodcov. Ku kultúre národa patrí aj jeho história, ktorú sme si takto pripomenuli, hlavne pre mladú generáciu.

M. Hybenová
predsedníčka MO MS Važec

Foto: kl

Urbárnici zvolili staronového predsedu

Súčasťou jubilejného tridsiateho valného zhromaždenia vlastníkov Urbáru – pozemkového spoločenstva Važec (13. 4.) boli i voľby do orgánov spoločenstva na ďalšie päťročné obdobie.

O funkciu predsedu sa uchádzali dvaja kandidáti: Vladimír Božoň (Poprad) a dovtedajší predseda Daniel Šed' o (Važec). Pozíciu predsedu obhájil Daniel Šed' o (získal 16519 hlasov, čo je 58,14 %, druhý kandidát získal 3764 hlasov, čo je 13,24 %).

Na zvolenie do funkcie je podľa zákona potrebné získať nadpolovičnú väčšinu hlasov všetkých členov spoločenstva. Na zhromaždení bolo z celkového počtu 28408 hlasov prítomných a na základe splnomocnení zastupujúcich 20731 hlasov.

Okrem funkcie predsedu urbárnici volili aj členov výboru spoločenstva a dozornej rady. Do funkcie člena výboru boli zvolení: Ivan Ferianc (L. Mi-

kuláš) – 16650 hlasov (58,61 %), Mária Jakubčíaková (Važec) – 15490 hlasov (54,52 %), Dana Jurčová (Važec) – 16633 hlasov (58,55 %), Zdenko Profant (Važec) – 16363 hlasov (57,59 %), Ján Šingliar (Važec) – 17340 (61,14 %).

Do funkcie predsedu dozornej rady bol zvolený Vladimír Lištiak (Važec) – 17957 hlasov (63,21 %). Členmi dozornej rady sa stali: Anna Križanová – 15517 hlasov (54,62 %) a Ján Goč – 13881 hlasov (48,86 %) – ktorý postúpil do 2. kola, kde bol verejným hlasovaním zvolený (72,98 %).

Kandidáti na predsedu urbáru sa prihovoriť prítomným a v prejavoch hovorili o svojich predstavách o ďalšom fungovaní spoločenstva. Víťazný kandidát Daniel Šed' o deklaroval viacero zámerov, okrem iného zamerať sa na výzvy na predkladanie projektov a v maximálnej miere čerpať finančné prostriedky z fondov, maximalizovať

zisk z predaja drevnej hmoty a hľadať aj ďalšie možnosti získavania financií (prenájom, agropodnikanie...), podieľať sa na zvyšovaní zamestnanosti v obci, rozvíjať spoluprácu s obecnými organizáciami, zveľaďovať urbársky majetok (budovy), či posilňovať vzťah ľudí k prírode a venovať sa aj práci s mládežou a edukatívno-vzdelávacej činnosti.

Ako ďalej v prejave uviedol, za posledné dve volebné obdobia, kedy stál v čele výboru, sa urbáru podarilo získať formou dotácií prostriedky vo výške viac ako 1,1 milióna eur a za toto obdobie urbár zároveň vyplatil podiely pre členov vo výške takmer 2,4 milióna eur.

Urbárnici na schôdzi prejednali aj ďalšie dôležité spoločné záležitosti – rozpočty, uzávierky, rozdelenie zisku, podali detailné správy o hospodárení.

(red)

Zvykáme si na novú tržnicu

Už niekoľko týždňov predajcovia využívajú novovybudovanú krytú tržnicu, ktorá má umožniť komfortnejší predaj ambulantne predávaného tovaru (ovocie, zelenina, odevy...). Kryté predajné miesta prešli kolaudáciou a obec ich plánuje ponúknuť na dlhodobý alebo sezónny prenájom.

Obecné zastupiteľstvo zároveň pri-

jalo nové všeobecne záväzné nariadenie o podmienkach predaja a poskytovania služieb na trhových miestach. Špecifikujú sa v ňom podmienky, ktoré musia spĺňať predajcovia (hygienické, oprávnenie na podnikanie...), druhý poskytovaných služieb, obmedzenia (napr. predaj alkoholických a tabakových výrobkov je povolený len na kul-

túrno-spoločenských a športových akciách poriadaných v obci a s jej súhlasom) a tiež nové zákazy: na trhovom mieste a v krytej tržnici je zakázané držanie a vodenie psov, prechádzanie bicyklom (resp. motocyklom), v tržnici požívať alkoholické nápoje a fajčiť a zdržiavať sa v tržnici a na trhovom mieste vo večerných hodinách po 18:00 hod. (s výnimkou podujatí organizovaných obcou). Podľa slov starostu obce Milana Lištiaka tieto zákazy vychádzajú z už aktuálnych reálnych skúseností: „Sotva sme niečo vybudovali, už sa objavili problémy najmä s mládežou, ktorá si z tržnice urobila miesto stretávania a objekt sa stáva terčom vandalizmu. Prijali sme preto tieto opatrenia a ich dodržiavanie je oprávnená kontrolovať nielen obec, ale aj polícia a za porušenie udeľovať pokuty,“ dodal starosta.

Zastupiteľstvo stanovilo aj nové poplatky za trhovú plochu. Plocha na trhovisku stojí 15 eur za deň, voľná plocha pod krytou tržnicou a stánok pod krytou tržnicou 10 eur za deň a vyhlásenie v miestnom rozhlase 3 eurá.

Celkové náklady na výstavbu tržnice boli vyše 125-tisíc eur. Projekt realizovala firma Stavvia.

(red)

Nová výstava je poctou maliarovi Važca

17. mája 2019 uplynulo 60 rokov od úmrtia maliara Jana Hálu. Pri tejto príležitosti Liptovská galéria P. M. Bohúňa v L. Mikuláši v tento deň pripravila spomienkovú slávnosť vo Važci, kde tento umelec našiel svoj nový domov, a kde tvoril až do svojej smrti v roku 1959. Jeho pamiatku si zástupcovia galérie i obce uctili položením kytice na cintoríne vo Važci, v Dome Jana Hálu si pripomenuli jeho život a dielo a otvorili výstavu s názvom U nás taká obyčaj. Súčasťou podujatia bola aj prehliadka Múzea ľudových tradícií a drevenice pri Dome Jana Hálu, v ktorej maliar žil.

Jan Hála sa narodil 19. januára 1890 v juhočeskom mestečku Blatnej. Už v detstve prejavoval mimoriadny záujem o históriu, výtvarné umenie a literatúru. Študoval na súkromnej krajinárskej škole Ferdinanda Engelmüllera a na Akadémii výtvarných umení v Prahe. Každoročne robil cesty po vidieku, na ktorom nachádzal typy zodpovedajúce jeho predstavám o hrdom a slobodnom človeku. V roku 1923 na takýchto potul-

kách mu nečakane učaril Važec a to nielen krajinou, ale najmä tamojším ľudom a spôsobom života. Usadil sa tu a v tejto obci našiel svoj nový domov.

Venoval sa znázorňovaniu domácich obyvateľov, zobrazoval ich kroje, zvyky, tance a piesne, očarený bol najmä ich zdravým a sviežim temperamentom. Jeho diela hýria farebnosťou a optimis-

tickým stvárnením prírodných a spoločenských motívov. Jeho obrazy zachytávajú krásu podtatranského kraja a krásu Važca. Do slovenskej kultúry prispel nielen svojou maľbou, ale aj ilustráciami. Okrem kresieb, figurálnych malieb a ilustrácií Hála popularizoval Važec aj článkami, fejtónmi a dvoma knihami: Podtatranská dedina (1928) a Pod Tatrami (1942). Umelec spájal umelecké úsilie so spoločenským poslaním človeka. Po vyhnaní zo Slovenska odišiel v roku 1939 do rodnej Blatnej, ale v roku 1940 sa s rodinou vrátil do Važca a tu žil až do svojej smrti, do roku 1959.

Hálova tvorba je prístupná pre široké obecnstvo, preto je to umenie o ľuďoch, pre ľudí. Výstava s názvom U nás taká obyčaj je vytvorená k 60. výročiu úmrtia umelca. Návštevníci si môžu prezrieť výber malieb a kresieb, ktoré sú svojim námetom „oslavou dedinského života“ zo zbierok Liptovskej galérie P. M. Bohúňa v L. Mikuláši. Výstava potrvá do konca augusta. Text a foto: gpm

Tribúna zvýši pohodlie fanúšikov

Futbaloví nadšenci, ktorí si radi zájdu pozrieť zápasy našich domácich tímov, si môžu futbalové zážitky vychutnať vo väčšom pohodlí vďaka novej tribúne. Stavba bola realizovaná cez projekt na podporu rekonštrukcie a výstavby futbalovej infraštruktúry. Celkové náklady boli vo výške vyše 23-tisíc eur (stavebné práce, dokumentácie, stavebný dozor). Z uvedených nákladov Slovenský futbalový zväz obci refunduje 10-tisíc eur. Výstavbu realizovala firma Šport projekt. (red), foto: mm

Z obecného zastupiteľstva

Poslanci sa na zasadnutí koncom júna (25. 6.) zaoberali rôznymi témami. V úvode si vypočuli prezentáciu štúdie zariadenia pre seniorov, ktoré by mohlo vzniknúť v budove bývalej materskej školy na ulici M. R. Štefánika. Podľa slov starostu obce by v budove mohol vzniknúť denný stacionár pre seniorov a aj lôžková časť s kapacitou 25 až 40 lôžok. Bočný trakt budovy by mohol slúžiť ako jedáleň a bytové priestory. V projekte sa počíta aj s postavením novej bytovej jednotky v areáli, ktorá by ponúkla 7 nových nájomných bytov. „Podľa doterajších skúseností je absolútny nedostatok lôžok pre seniorov nielen v rámci nášho okresu. Aj na podnet obyvateľov a Jednoty dôchodcov sme dali vypracovať takúto štúdiu a chceme hľadať možnosti, ako tento objekt využiť napríklad aj na sociálne účely. V takomto prípade by sme totiž mohli žiadať aj o úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Iné alternatívy sú ponúknuť objekt súkromnej spoločnosti, ktorá má na to kapitál, alebo VÚC. Zatiaľ sme o ničom definitívnom nerozhodli a budeme hľadať aj ďalšie možnosti,“ dodal Milan Lištiak.

Poslanci ďalej schválili predaj budovy starej hasičskej zbrojnice poľovníckemu združeniu Kriváň Važec za cenu 7800 eur. Kupujúci sa zaviazal, že ak by po dobu 15 rokov od nadobudnutia chcel stavbu predať, ponúkne ju prednostne obci. Obec si tiež stanovila podmienku môcť budovu bezplatne využiť pri organizovaní kultúrnych, športových a iných

obecných podujatí. Schválili tiež predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie na rekonštrukciu palubovky v telocvični základnej školy. Celkové rozpočtové náklady sú vyše 17-tisíc eur, pričom 11-tisíc bude dotácia z úradu vlády a zvyšných vyše 6-tisíc eur zafinancuje obec zo svojho rozpočtu.

Poslanci sa zaoberali aj žiadosťami občanov o odkúpenie, prípadne zámeny pozemkov, ktoré v niektorých prípadoch odložili s podmienkami vypracovania znaleckých posudkov.

Schválili niekoľko nových všeobecne záväzných nariadení obce, medzi nimi aj VZN o určení príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a VZN o poskytovaní stravovania pre seniorov. Zvýšil sa príspevok na stravu pre dôchodcov, pričom po starom platili dôchodcovia, ktorých dôchodok je do 500 eur 82 % hodnoty stravného lístka a obec prispievala 18 %. Po novom občan uhrádza 76 % a obec 24 %. Dôvodom je zvýšenie ceny stravného lístka z 2,67 eur na 2,88 eur (občan prispieva ako predtým 2,19 eur, obec o 21 centov viac). Dôchodcovia, ktorých dôchodok je viac ako 500 eur si v prípade záujmu o stravu hradia 100 % ceny lístka. Jedlo pre dôchodcov sa poskytuje v školskej jedálni. Zmenili sa aj poplatky v škôlke a školskom klube, ktoré boli dlhé roky na rovnakej výške. Príspevok na čiastočnú úhradu nákladov pre dieťa v materskej škole bol 8 eur mesačne, po novom sa zvýšil na 10 eur, ak má dieťa v obci trvalý pobyt a na 100 eur, ak

dieťa trvalý pobyt v obci nemá. Poplatok za školský klub sa zvýšil z troch na päť eur mesačne.

Doplnili sa aj zásady o podmienkach nájmu v nájomných bytoch, kde pribudla možnosť predĺženia nájomnej zmluvy na tri roky, ak si nájomník riadne plní svoje povinnosti (platenie nájomného včas).

Zastupiteľstvo sa zaoberalo aj úpravami rozpočtu, záverečným účtom obce, vypočuli si správy audítora i hlavného kontrolóra, aj ekonomický rozbor obecného podniku. Hospodársky výsledok obecného podniku je zisk vo výške 770 eur a bude preúčtovaný na nerozdelený zisk z minulých rokov. Prebytok hospodárenia obce vo výške vyše 45-tisíc eur sa použije na tvorbu rezervného fondu a výsledok hospodárenia vo forme zisku vo výške vyše 16-tisíc eur sa tiež preúčtuje na nerozdelený zisk minulých rokov.

Poslanci odsúhlasili aj odpísanie pohľadávok od dlžníkov, ktoré sú z rôznych dôvodov nevymožiteľné. Celková výška odpísaných pohľadávok je takmer 10,5-tisíc eur a vznikli na nezaplatenom nájomnom za bytové i nebytové priestory.

Podľa rozhodnutia poslancov budú obec v Rade školy v nasledujúcom volebnom období zastupovať Peter Jacko, Martina Šeďová, Ľudovít Renko a Zdenka Ilavská. Členom Dobrovoľného hasičského zboru obce Važec priklepli poskytnutie finančného príspevku z rozpočtu obce na vodičský preukaz skupiny C. Záujemca musí byť minimálne tri roky členom DHZ a po získaní príspevku musí aktívne fungovať v DHZ ďalších päť rokov. V prípade nedodržania podmienok bude musieť finančný príspevok 300 eur vrátiť. Aktivita členov DHZ bude vyhodnocovaná na výročnej členskej schôdzi zboru.

(red)

Keď vychováte dieťa, ktorému nieje ľahostajné aký neporiadok po sebe nechávajú ľudia, tak môžete byť na seba, aj na to dieťa právom hrdí. Keď ide vaše dieťa do lesa na prechádzku zo sáčkom v ruke a donesie takúto výslužku, tak viete, že ste určite aspoň niečo v živote urobili dobre. A toto bola len jedna prechádzka, pri ktorej sa z lesa odnieslo aspoň zopár odpadkov. Nechápem, čo majú niektorí ľudia v hlave, keď sú schopnírobiť takýto bordel.

Ďalšie 3 veľké vrecia odpadkov vyzbierané za pár minút za kiamenom. Veľmi smutné...

Pozitívny príklad

Často v obecných novinách uverejňujeme odstrašujúce fotografie neporiadku v obci alebo jej okolí. Tentokrát sme radi, že môžeme uverejniť aj pozitívny príklad. Veríme, že Danielka Uhrinová sa stane inšpiráciou k tomu, aby naša obec a okolie začala konečne vyzerať lepšie. Kludne to zoberte ako výzvu a mladší ako „challenge“! Ďakujeme za tip aj za súhlas na uverejnenie.

Školáci navštívili partnerskú Blatnú

V dňoch 22.- 24. mája sa naši žiaci siesteho až deviatego ročníka spolu s riaditeľkou školy Agatou Ilavskou a pedagógmi Ivanou Gočovou, Martinou Krajčovou a Katarínou Ilavskou zúčastnili návštevy partnerskej školy J. A. Komenského v Blatnej. Láskavosť, priateľnosť, pohostinnosť a milá spoločnosť nás počas celého pobytu sprevádzala na každom kroku a pri všetkých aktivitách našimi milými hosťami.

V stredu podvečer po príchode do Blatnej sme sa ubytovali na školskom internáte a po večeri nás v ZŠ J. A. Komenského v Blatnej privítala riaditeľka Jana Krapsová, zástupkyňa Martina Michalová, zástupca starostu mesta Pavel Ounický a ostatní pedagógovia. Spoločne so žiakmi pre nás pripravili bohatý kultúrny a športový program.

Na druhý deň ráno sme spoločne so zástupkyňou Martinou Michalovou a bývalou riaditeľkou Jirínou Karlíkovou vyrazili na výlet do Hlubokej nad Vltavou. Počas cesty sme sa zastavili v nákupnom centre, kde si mohli naši žiaci nakúpiť a posediť v príjemnej cukrárni pri výborných domácich zákusoch a iných pochutinách. V Hlubokej sme navštívili krásny zámok, ktorého dejiny a život na zámku nám

pútavo priblížil sprievodca. Okrem prehliadky zámku sme mali príležitosť prejsť aj zámockým parkom s možnosťou zakúpenia suvenírov. Príjemnú atmosféru umocnilo aj slnečné počasie. Po návrate z Hlubokej nad Vltavou sme sa opäť spoločne stretli v ZŠ s našimi hosťami. Žiaci spoločne s pedagógmi pripravili pre našich žiakov vedomostné súťaže a skvelú zábavu pri hudbe.

V piatok dopoludnia sme mali program v škole. Naši žiaci boli rozdelení podľa ročníkov na vyučovanie

do tried. Potom sme spoločne navštívili skvelé interaktívne múzeum v Blatnej a spoznali námestie mesta Blatná. Pred odchodom domov sme sa vrátili do školy na obed, po ktorom sme sa rozlúčili a odnášali si príjemné pocity, nezabudnuteľné zážitky a veru aj slzičky priateľstva. Šťastný návrat domov v nočných hodinách dal bodku za vydanou akciou. Ešte raz veľké ďakujem našim hosťom zo ZŠ J. A. Komenského a mesta Blatná. (ki)

Foto: zš

Stravné zadarmo nebude pre všetkých úplne zadarmo

Medializované informácie o poskytovaní dotácie na stravu pre školopovinné deti začnú od septembra naplno fungovať v praxi. Aj naša školská jedáleň sa už pripravila na nové podmienky financovania školských obedov. Zákon upravuje účel, rozsah a podmienky poskytovania dotácie a každá obec (ako zriaďovateľ škôl a školských zariadení) si musela upraviť a stanoviť interné predpisy.

Zákomom stanovená dotácia vo výške 1,20 eur za deň (v ktorom sa dieťa zúčastnilo výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ alebo vyučovania v ZŠ a odobralo obed a iné jedlo) sa poskytuje predškólakom, žiakom základnej školy a deťom v MŠ vo veku 2 až 5 rokov v hmotnej núdzi. Škola na základe posúdenia svojich možností rozhodne o zaradení jednotlivých kategórií stravníkov do jedného z troch finančných pásiem (podľa nákladov na nákup potravín na stravnú jednotku) a má právo aj na čiastočnú úhradu režijných nákladov (na tie-

to sa dotácia nevzťahuje). Rozdiel medzi výškou ceny stravného lístka a dotáciou zo štátu na stravu predstavuje výdavky rodiča. V praxi to znamená, že nie všetky deti budú mať stravu úplne zadarmo. Rodičia tiež budú musieť uhrádzať spomínané čiastočné režijné náklady.

V našej škole rozlišujeme päť typov stravníkov: deti v MŠ od 2 do 5 rokov nárok na dotáciu nemajú. Výška stravnnej jednotky pre tieto deti predstavuje 1,45 €/deň (desiata, obed, olovrant) a 0,50 € mesačne na režijné náklady. Deti v MŠ od 2 do 5 rokov v hmotnej núdzi majú rovnakú cenu stravného lístka aj režijných nákladov, ale majú nárok na štátnu dotáciu. Rodičia budú teda prispievať sumou 0,25 €/deň za stravu a 0,50 € mesačne na režijné náklady. Rovnaká situácia je u predškólakov v MŠ. Stravníci z prvého stupňa ZŠ majú stravnú jednotku (obed) v našej škole za 1,15 €/deň. Keďže dotácia je 1,20 €/deň, stravu majú zadarmo a rodičia uhradia len režijné

náklady 0,50 € mesačne. Stravníci na druhom stupni majú stravnú jednotku v hodnote 1,23 €/deň, čiže po odrátaní dotácie rodičia uhrádzajú 0,03 € za jeden obed a 0,50 € mesačne režijné náklady. Učiteľov a iných zamestnancov školy sa dotácie netýkajú. Poplatok za režijné náklady je stále 0,50 € mesačne, bez ohľadu na počet odstavovaných dní v mesiaci. Rodič je povinný zložiť finančnú kauciu vo výške 25 € (nevyčerpané prostriedky sa vyúčtujú na konci školského roka a budú vrátené). Rodič je ďalej povinný odhlásiť žiaka zo stravy deň vopred do 14:00 hod. V prípade nesplnenia si tejto povinnosti platí stravu v plnej výške, bez nároku na dotáciu. Príspevok na stravovanie je potrebné uhradiť vopred najneskôr do 25. dňa v mesiaci. V prípade ochorenia má žiak nárok odobrať jedlo do obedára len v prvý deň ochorenia (ďalšie dni je povinnosťou rodiča žiaka odhlásiť). Obед platí v plnej výške, bez nároku na dotáciu. (red)

DESATORO BEZPEČNÉHO SENIORA

1 NENALETÍM NA "VÝHODNÝ" NÁKUP

Vždy si prečítam podmienky uvedené malým písmom v kúpnej zmluve, aby som sa vyhol ďalším zbytočným platbám.

2 NEDÁM PENIAZE DO RÚK CUDZÍM ĽUĐOM

Nech ich argumenty pôsobia akokoľvek dôveryhodne, vždy si overím pravdivosť ich slov, ak odo mňa pýtajú peniaze doma, alebo na ulici.

3 NENECHÁM SA OKLAMAŤ POD ZÁMIENKOU PROBLÉMOV MOJICH BLÍZKYCH

Okamžite volám blízkeho a overím si pravdivosť príbehu. Hovor blízkeho vždy vyťahám sám, nenechám to spraviť cudzieho, ktorý zámerne vytočí svojho komplica.

4 NEVPUSTÍM DO DOMU CUDZIEHO ČLOVEKA, ABY MA OKRADOL

Ani v prípade ak sa preukáže odznakom alebo preukazom - môžem byť falošný. Ak ho nepoznám, nechávam ho za dverami.

5 NEUKÁŽEM SKRÝŠU NA PENIAZE CUDZIEMU ČLOVEKU

Nevyberám peniaze zo svojej skrýše a nehovorím nikomu cudziemu, kde sú uložené, ani koľko peňazí mám doma alebo v banke.

6 NENALETÍM FALOŠNÝM POLICAJTOM A INÝM ÚRADNÍKOM

Na príslušnom úrade si vždy telefonicky overím, či ku mne vyslali konkrétneho úradníka. Nevypúšťam týchto ľudí dnu, kým mi úrad nepotvrdí dôvod ich návštevy.

7 NEDÁM SA OKLAMAŤ FALOŠNÝMI KAMARÁTI MOJICH VNUČAT

Ak odo mňa pýtajú peniaze pre vnuka alebo ako pomoc pre seba, okamžite volám vnukovi, aj vtedy ak by mi jeho kamarát tvrdil, že vnuk leží zranený v nemocnici.

8 NENALETÍM NA FALOŠNÉ ZDRAVOTNÉ PROBLÉMY CUDZÍCH ĽUDÍ

Ak ma úpenlivo prosia o finančnú pomoc pri zdravotných problémoch seba alebo svojho blízkeho, nenaletím a nedávam žiadne peniaze cudzím.

9 NEROZMIEŇAM PENIAZE CUDZÍM ĽUĐOM

Neberiem peniaze od cudzích ľudí a nevydávam im z nich svoje peniaze, ani im nerozmieňam a za žiadnych okolností im neukazujem, kde držím svoju hotovosť.

10 NENASTUPUJEM K CUDZÍM DO AUTA

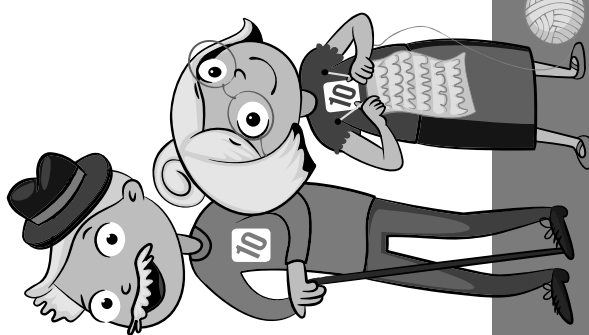
Ak mi núkajú nezištnú pomoc, alebo potrebujú poradiť s cestou, nikdy k nim nesadnem do auta a nenechám sa okradnúť alebo ublížiť si.

! DÔLEŽITÉ TELEFÓNNE ČÍSLA

POLÍCIA: **158**

SENIOR LINKA: **0800 172 500**

TEL. PRÍBUZNÉHO:

www.desatoro.sk

Spomienka na Michala Hybena

10. júna nás vo veku 88 rokov navždy opustil JUDr. Michal Hyben. Človek s veľkým rozhľadom, milovník Važca a tradícií, autor nejednej publikácie o rodnom kraji i neúnavný bojovník za prinavrátenie chotárov. Česť jeho pamiatke!

Život je boží dar, daný nám do vena... Záleží na každom človeku, ako s tým darom naloží, či ho zúročí a bude užitočný aj pre druhých, alebo len pre svoju osobu. V knihe života môjho manžela je naznačené, že mu záležalo na iných, nielen na sebe. Jeho krédom bola práca pre spoločnosť, pre obec, alebo širšie spoločenstvo. Snažil sa problémy riešiť vždy pozitívne, dohodou a dobrou vôľou. Jeho myšlienky nájdeme vo všetkých jeho knihách a článkoch, ktoré napísal: Na važeckej svadbe, Dúchanie do našej pahreby, Paberky alebo v našej poslednej spoločnej Važec v obrazoch. Je až obdivuhodný jeho vzťah k rodnému Važcu, k rodnej hrude, ktorý by mal byť príkladom pre mnohých našich obyvateľov. Aby sa nám tu všetkým spoločne dobre a príjemne žilo. Pre spomienku citujem z jeho knihy Dúchanie do našej pahreby: „Nie moc, kto-

rá je pominuteľná, ale duch, ktorý trvá, je naša cesta, náš osud.“

K tomu pridáme slová Štefana Krčméryho: „Bytia nášho korene v tvrdú zem sú vrastené, víchrice ich nevyvrátia. Bytia nášho korenie slzami sú kropené od stola do stola.“

Tak sa v tejto knihe vraciame k svojej podstate, sami k sebe a do seba, ako vekovitá, letokruhmi oživená tatranská jedľa, nakoniec klesá a vracia sa k svojim koreňom. Veď v tomto kolobehu po tisícročia večitú pieseň spievajú naše tatranské veľhory a naše životy. To je reč zeme našich otcov, ktorá sa nám prihovára z hĺbín času. Počúvajme ju srdcom.

Jeho srdcovou záležitosťou boli hranice obce i chotára, ktorým venoval veľa úsilia na vrátenie. Verím, že sa to raz podarí našim funkcionárom. Lebo je výstižná pieseň z pera Matúša Ilavského: „Ten Važec, ten Važec, chotár maľovaný, koľkí ňa maliari, koľkí maľovali. Ani sa nenájde vo svete maliara, čo by vymaľoval krajšieho chotára.“

A podtatranský chotár nech je pokojným miestom jeho posledného odpočinku. **smútiaca rodina Hybenová**

Futbalové výsledky

V poslednom vydaní obecných novín sme uverejnili čiasťtočný prehľad výsledkov futbalových zápasov jarnej časti súťaže. Pridávame krátky prehľad zvyšných zápasov a celkové výsledky našich mužstiev.

<u>Mužstvá - MUŽI</u>	<u>dátum</u>	<u>výsledok zápasu</u>
Dúbrava - Važec	28. 4.	3:2
	(góly: Erik Alexy, Andrej Chromčo)	
Važec - L. Kokava	5. 5.	2:1
	(Matúš Ilavský, René Durkot)	
Važec - L. Teplá	12. 5.	0:4
L. Lúžna - Važec	19. 5.	2:4
	(René Durkot 2, Matúš Ilavský, Samuel Ilavský)	
Važec - RK-Černová	26. 5.	4:1
	(Lubomír Roth, René Durkot, Matúš Ilavský, Alexander Mátray)	
Smrečany-Žiar - Važec	2. 6.	2:4
	(Marián Mátray, Lubomír Gallovič 2, Adam Jurena)	
Važec - Lisková	9. 6.	4:1
	(René Durkot 3, Peter Jacko)	
Likavka - Važec	16. 6.	1:0

Muži skončili v celkovom hodnotení na štvrtom mieste v tabuľke (zo 14 mužstiev). Z celkového počtu 26 odohraných zápasov 15 vyhrali, 2 remizovali a 9 prehrali. Konečné skóre 73:42.

<u>ŽIACI U-13</u>	<u>dátum</u>	<u>výsledok zápasu</u>
Važec - Podtureň	2. 5.	10:3
	(Ivan Rysul'a, Tobias Klein 6, Marek Lištiak, Tomáš Hudáček, Matúš Michal Zubaj)	
Lubňa - Važec	16. 5.	3:5
	(Ivan Rysul'a, Tobias Klein 3, Matúš Michal Zubaj)	

Bešeňová - Važec	28. 5.	8:3
	(Tobias Klein 2, Marián Štrauch)	
Podtureň - Važec	5. 6.	3:8
	(Tobias Klein, Andrej Ján Gavalier, Matúš Kuruc, Marián Štrauch 3, Alex Tomko, Matúš Michal Zubaj)	
Važec - Bešeňová	10. 6.	4:3
	(Tobias Klein 2, Matúš Michal Zubaj 2)	
Važec - Lubňa	20. 6.	4:2
	(Tobias Klein, Tomáš Hudáček 2, Matúš Michal Zubaj)	

V tabuľke skončili žiaci na druhom mieste z piatich. Odohrali 16 zápasov, z toho 10 vyhrali, jeden remizovali a päť prehrali. Celkové skóre: 87:45. Tobias Klein získal titul najlepšieho strelca.

<u>ŽIACI U-15</u>	<u>dátum</u>	<u>výsledok zápasu</u>
Bobrovec - Važec	5. 5.	5:1
	(Luboš Levoický)	
L. Sielnica - Važec	19. 5.	0:3
	(Matúš Bulla, Patrik Polc 2)	
Ploštín - Važec	2. 6.	3:0
Važec - P. Ľupča	13. 6.	11:3
	(Michal Kuzmiak 3, Patrik Polc 3, Samuel Sabaka 3, Tobias Klein 1, Luboš Levoický 1)	
Važec - LM Palúdzka	16. 6.	7:2
	(Patrik Polc 2, Adam Mičko 3, Tobias Klein 1, Matúš Ilavský 1)	

V tejto kategórii naši futbalisti v základnej jarnej časti nepostúpili do bojov o majstra Liptova (postúpili prví traja, naši skončili štvrtí), ale nakoniec v skupine B o umiestnenie si vybojovali prvú priečku v tabuľke.

Športovci dostali ocenenia

Začiatkom apríla sa športovci aj nadšení priaznivci športu stretli na slávnostnom hodnotení sezóny vo veľkej zasadačnej miestnosti obecného úradu. Pozvanie prijali aj dlhoroční športovci a reprezentanti Slovenskej republiky Martin Bajčičák, reprezentant v behu na lyžiach a Jozef Ninis, reprezentant v sánkovaní. Po úvodnom slove sa všetkým prihovoril starosta obce Milan Lištiak. Po pripomenutí si obnovy športového klubu Važec sme sa čo-to dozvedeli aj o našich pozvaných hosťoch. Odpovedali na položené otázky, spomenuli svoje športové začiatky aj ich nespočetné úspechy. Hlavným bodom bolo ocenenie našich športovcov, ktorých dekorovali samotní reprezentanti.

Ocenenia za svoje výborné výsledky a umiestnenia získali: za umiestnenie v Slovenskom pohári (bežecké lyžovanie) – Nina Jacková 2. miesto (mladšie žiačky), Dávid Renko 2. miesto (mladší žiaci), Adam Plevák 5. miesto (mladší žiaci), Stanislav Michalko 7. miesto

(mladší žiaci), Tobias Klein 3. miesto (starší žiaci), Simona Jacková 5. miesto (staršie žiačky), Sofia Kleinová 4. miesto (mladšie dorastenky), Romana Pleváková 11. miesto (mladšie dorastenky), Ig-nác Uhrín 9. miesto (mladší dorastenci), Patrik Polc 10. miesto (mladší dorastenci), Mário Renko 10. miesto (starší žiaci) – viac sa zameriava na futbal, kde dosahuje vynikajúce výsledky, vo svojej kategórii je vo výbere stredosloven-

ského kraja, Sebastián Ilavský 3. miesto (mladší dorastenci) – preteká za športový klub Štrba, venuje sa aj biatlonu, v ktorom skončil v Slovenskom pohári na 5. mieste.

Okrem ocenených bežcov si pamätne plakety prevzali aj tréneri Marek Baláž a Tomáš Bartko, ktorí všetok voľný čas venujú deťom, aby dosahovali výsledky na vysokej úrovni. Ďalším trénerom je (druhý) Tomáš Bartko, ktorý bol dlhodobo PN.

V kategórii bežcov sme ocenili aj veteránov v behu na lyžiach, ktorí aj vo vyššom veku nezaháľajú a denne trénujú. Dokonca reprezentujú Važec a Slovensko aj na Majstrovstvách sveta veteránov, ktoré sa každoročne konajú vždy na inom mieste sveta. Vladimír Bartko a Daniel Bartko tu dosahujú výborné výsledky a obsadzujú popredné pozície. Emila Prcina- veterána sme ocenili za reprezentovanie obce na horskom bicykli, kde dosahuje dobré výsledky.

Ďalšou kategóriou ocenených boli futbalisti, ktorí hrajú futbal v kategórii U- 13 a U- 15: Matúš Užík, Michal Kuzmiak, Matúš Bulla, Samuel Sabaka, Radoslav Fedor, Róbert Baliar, Adam Mičko, Nikolas Kozubjak, Ivan Rysuľa, Matúš Ilavský, Ján Rysuľa, Matúš Uhrín (začal hrať za Poprad), Tomáš Hudáček, Sebastián Kozubjak, Kristián Žuffa, Marek Lištiak (najmladší futbalista).

Po nich prišli na rad tréneri Miroslav Ivan a Matúš Pavličko, ktorí sa venujú deťom a učia ich rôznym futbalovým trikmi.

Aj ocenení bežci - sestry Jackové, Adam Plevák, Dávid Renko a Tobias Klein nezaháľajú a tiež svoj voľný čas trávia hrami futbalu. Sú zaradení v kluboch MFK Ružomberok, MFK Poprad
(Pokračovanie na nasledujúcej strane)

Športovci dostali ocenenia

(Dokončenie z predchádzajúcej strany)

aj FK TATRAN Liptovský Mikuláš. Posledným oceneným bol futbalista Ľubomír Gallovič, ktorý hráva v mužstve dospelých a za minulý rok sa dostal do nominácie ocenených „Jedenástka Lip-

tova“. V závere sme poďakovali aj nášmu sponzorovi, Alexejovi Beljajevovi, ktorý klub finančne podporuje.

Slávnostnú časť ukončil starosta obce, ktorý všetkých prítomných pozval na občerstvenie. Nielen chlebíčky, detské

šampanské, ale aj torta bola poďakovaním všetkým, ktorí sa podieľali na zviditeľnení našej obce. Celú slávnosť spríjemnili tanečníčky zo súkromného konzervatória z L. Hrádku, ktoré si pre nás pripravili dva scénické tance. (mk)

Túlavé psy sú dlhoročným problémom

Obecný úrad od začiatku roka zaevidoval viaceré sťažnosti na zvýšený počet túlavých psov obci, ktoré spôsobujú napádanie hlavne v okolí základnej školy. Na základe viacerých požiadaviek a sťažností bol už ešte vo februári vykonaný odchyt nechcených psov v rómskej osade. Odtiaľ bolo dobrovoľne odovzdaných sedem psov, ktoré boli umiestnené v karanténnej stanici v útulku Chlpáček v Podturni.

Obec Važec vykonáva takéto odchty približne 3-krát do roka hlavne v rómskej osade. Práve tieto psy sa najčastejšie potulujú po obci a hlavne v ranných hodinách, kedy doprevádzajú deti z osady do základnej školy.

Počas odchytov pracovníci občianskeho združenia vždy prejdú celú obec, avšak tu má väčšina „túlavých“ psov svojich majiteľov a zvieratá počas odchytu utekajú domov (prelzením cez plot, príp. cez dieru v plote a vo väčšine prípadov cez otvorenú bráničku). V možnostiach občianskeho združenia momentálne nie je zabezpečenie odchytov zabehnutých psov v rámci celej obce a to predovšetkým z kapacitných dôvodov. Nedokážu umiestniť veľké množstvo odchytených psov hlavne väčšieho veku, pretože takéto psy musia byť umiestnené v kliebkach samostatne. Združenie po vykonaní veterinárnej prehliadky a ošetrenia ponúka tie-

Prehľad odchytených psov za posledné roky a náklady:

apríl 2009 – 10 psov (564 €), júl 2009 – 8 psov (497 €), október 2009 – 10 psov (567 €), marec 2010 – 9 psov (567 €), máj 2010 – 35 psov (360 €) – asanácia psov v osade, jún 2010 – 11 psov (567 €), september 2010 – 7 psov (567 €), apríl 2011 – 8 psov (780 €), jún 2012 – 5 psov (636 €), júl 2012 – 7 psov (636 €), júl 2012 – 7 psov (636 €), október 2014 – 4 psy (97 €), júl 2015 – 1 pes (23 €), september 2015 – 7 šteniat (251 €) – vyhodnené pri autobusovej zastávke a umiestnené do útulku, november 2015 – 5 psov (126 €), 2017 – 22 psov (764 €), 2018 – 14 psov (580 €), rok 2019 – odchytených a vyfakturovaných 8 psov (260 €) a odchytených 35 psov s predpokladaným nákladom 1050 €.

to psy do náhradných rodín, alebo do vzdialenejších útulkov, kde majú voľné kapacity. V minulom roku bolo odchytených viacero psov hlavne z osady, ktoré museli byť kvôli vážnym zraneniam alebo ochoreniam utratené.

Výjazdy a veterinárne ošetrenie financuje obec z vlastného rozpočtu, pričom poplatok za jedného psa je 30 eur. Pracovníci združenia odporúčajú obciam zväziť zriadenie odchytových koterčov na dočasné umiestnenie túlavých psov (kým sa nájde majiteľ, alebo miesto v útulku). Na to by však obec potrebovala mať aj odborne spôsobilého zamestnanca.

V rokoch 2009 až 2012 odchyt psov v obci vykonával 3 až 4-krát ročne veterinárny lekár z Košíc formou uspávacích injekcií, avšak po mediálnom škandále Slobodou zvierat pre neľudské zaobchádzanie s chytenými psami

bola lekárovi odobratá licencia. Odchyt veterinárnym lekárom formou uspávacích injekcií je možné len lekárom z Bratislavy (v blízkom okolí nie sú veterinári spôsobilí vykonávať odchyt). Po konzultácii bola táto možnosť vedením obce zamietnutá, nakoľko náklady za dopravu, odchyt, ošetrenie a karanténu by boli príliš vysoké.

Za hlavnú príčinu problémov s túlavými psami možno považovať nezodpovednosť majiteľov, ktorí svoje psy vypúšťajú zamerne na ulicu bez dozoru. Väčšina túlavých psov navyše nie je očipovaná, takže je veľmi ťažké nájsť majiteľa a následne ho pokutovať. Okrem toho väčšina sťažovateľov na potulujúce sa psy, ktoré ohrozujú okoloidúcich občanov, chce zostať v anonymite, nevedú majiteľa psa (ani ak ho poznajú), alebo proti majiteľovi psa nechcu svedčiť. (red)

KRÁTKO ZO ŠKOLY ❖ KRÁTKO ZO ŠKOLY ❖ KRÁTKO ZO ŠKOLY

PLAVECKÝ VÝCVIK

Piataci si záver školského roka spríjemnili absolvovaním plaveckého výcviku v hoteli Sipox v Štrbe (10. – 14. 6.). Plaveckému „umeniu“ sa učilo desať žiakov pod vedením učiteľov telesnej výchovy M. Juhásovej a M. Baláža. Žiaci v úvode absolvovali vstupné testy plaveckej zdatnosti a zoznámenie sa s vodným prostredím. Skúšali rôzne spôsoby dýchania, ponárali sa a lovili z dna bazény predmety s cieľom odbúrať strach. Učili sa bezpečne pohybovať vo vodnom prostredí. Neplavci si postupne osvojili splývavú polohu a zdatnejší plavci sa učili plavecké štýly kraul, prsia a znak a učili sa aj efektívne dýchať. Pri nácviku používali plavecké dosky a rôzne pomôcky. V závere kurzu absolvovali plávanie na čas a ako pamiatku na plavecký výcvik dostali „mokrú vysvedčenie“ s fotkou a dosiahnutými výsledkami z plaveckých pretekov.

ŠKOLA V PRÍRODE (foto 5)

Uprostred júna (10. - 14. 6.) hostili Oravice našich tretiačkov a štvrtákov, ktorí sa zúčastnili školy v prírode. Oravský hrad, výstup na vrchol zjazdovky, rašelinisko, túry do Juráňovej

doliny a vrch Skorušina – to je len časť z bohatého programu pripraveného pre žiakov. Každodenná turistika, popoludňajšie kvízy, večerné plávanie a futbal nedovolili deťom ani na chvíľu zaháľať. Pre mnohých bola škola v prírode prvou príležitosťou stráviť pár dní mimo domova, bez rodičov a ich starostlivosti. Deti sa priučili samostatnosti, po-

riadku, pravidlám spolunažívania, ale i princípom obchodovania. Žetóny, ktoré získavali za splnenie zadaných úloh a absolvovanie túr, si mohli vymeniť v improvizovanom obchodíku za rôzne vecné odmeny (zakúpené z prostriedkov RZ). Všetkými aktivitami nás sprevádzalo horúce letné slnko a tak nám veľmi vhod prišla návšteva Brestovskej jaskyne v Zuberici, ktorou sme v piatok zakončili netradičný týždeň uprostred krásnej oravskej prírody.

VÝLET NA HRAD (foto 4)

Na začiatku júna (4. 6.) 47 žiakov prvého až piateho ročníka navštívilo hrad a skanzen v Starej Lubovni. Na hrade žiaci so záujmom plnili úlohy súvisiace s históriou hradu, prehliadka skanzenu bola pre zmenu sprevádzaná rozprávkou Čert a Káča. Okrem pekného a zaujímavého programu nám bolo dopriate aj krásne letné počasie.

AMERIČANIA VO VAŽCI (2, 3)

V prvom júnovom týždni, tak ako aj po ostatné roky, k nám zavítali pán Shane a pani Dianne Mc Nary so skupinou zaujímavých ľudí. Počas celého týždňa sa zúčastňovali vyučovacích hodín a tak nám pomáhajú odstraňovať bariéry v komunikácii v cudzom jazyku. Dianne Mc Nary nám pomáhala aj počas školského roka. Zúčastňovala sa pri niekoľkých vyučovaniach anglického jazyka. Pomáha nám aj pri

KRÁTKO ZO ŠKOLY ❖ KRÁTKO ZO ŠKOLY ❖ KRÁTKO ZO ŠKOLY

vyplňovaní anglickej knižnice a prisľúbila nám aj užšiu spoluprácu so žiakmi. Američania nám podali pomocnú ruku aj na akciu ku Dňu detí (3. 6.) a navodili príjemnú atmosféru s hudobným a balónovým umením.

DEŇ MATIEK (foto 1)

Druhá májová nedeľa už tradične patrí všetkým mamám. Vtedy je čas povedať našim mamkám, ako veľmi ich máme radi. Žiaci prvého stupňa svojim mamkám vyjadrili úctu spoločne stráveným popoludným 14. mája. Deň matiek sme oslávili tvorivými dielňami, kde mamičky spolu s deťmi vytvorili krásne maľované obrazy. Ešte v úvode stretnutia žiačky druhého stupňa predniesli krátke básne a vystúpenie zakončila Sandra Rybková hrou na keyboard. O občerstvenie sa postarala pani učiteľka Gregušková, ktorá spolu so žiakmi zo záujmového útvaru Malá kuchárka pripravili výborné dobroty. Tvorivý deň s mamičkami pomohli pripraviť učiteľky J. Šuleková, K. Gregušková, Z. Ilavská, M. Piervolová a E. Fedorová. Ďakujeme všetkým, ktorí prijali naše pozvanie a strávili drahocenný čas v priestoroch školy, s pedagógmi a hlavne so svojimi deťmi.

MATEMATICKÝ KLOKAN

Aj tento školský rok sa naši nadšenci pre matematiku zahryzli do riešenia zaujímavých logických úloh. Do 22. ročníka súťaže Matematický klokan sa zapojilo spolu 27 žiakov, medzi ktorými bolo aj 5 prváčikov. Matematický klokan je medzinárodná matematická súťaž pre žiakov základných a stredných škôl. Jej hlavným poslaním je propagovať a popularizovať logické myslenie a matematiku medzi žiakmi, umožniť žiakom súťažnou formou porovnávať svoje vedomosti s rovesníkmi z iných škôl, predviesť okoliu svoje schopnosti a dosiahnuť za ne uznanie. Najlepšie výsledky dosiahla Timea Fiamčíková z druhej triedy.

OZNAM

Riaditeľstvo Základnej školy s materskou školou vo Važci vyhlasuje výberové konanie na pozíciu

učiteľ/-ka materskej školy

vo Važci na dobu určitú.

Požiadavky: úplné stredoškolské odborné vzdelanie s maturitou. Žiadosti je potrebné zasielať **do 20. augusta 2019** na adresu sídla školy (Školská 339), prípadne mailom: zs.važec@stonline.sk.

Výberové konanie sa uskutoční 27. augusta. Na výberové konanie budú pozvaní tí uchádzači, ktorí spĺňajú požadované vzdelanie.

ZMENA SPOJA

Od 9. júna došlo k zmene cestovných poriadkov prímestských spojov spoločnosti ARRIVA Liorbus.

Ranný autobus do Liptovského Mikuláša má po novom odchod 7:30 hod. z Važca, 7:40 – Východná, 8:04 – Liptovský Hrádok (žel. stanica), 8:35 – Liptovský Mikuláš (autobusová stanica).

• Ukážka práce s policajným psom.

• Folklórna skupina Bučina z obce Pača.

• Zábavné atrakcie.

• Folklóristi v sprievode.

• Pohľad do hľadiska.

• Repáňovská muzika.

• Divadlo pre deti Kráľici z klobúka.

• Dobrovoľní hasiči z Važca predviedli zásah.